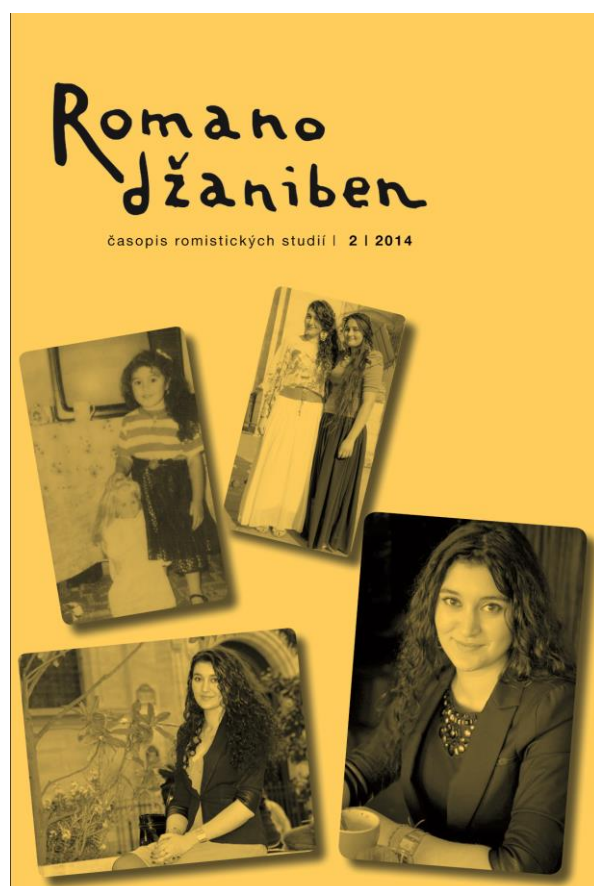
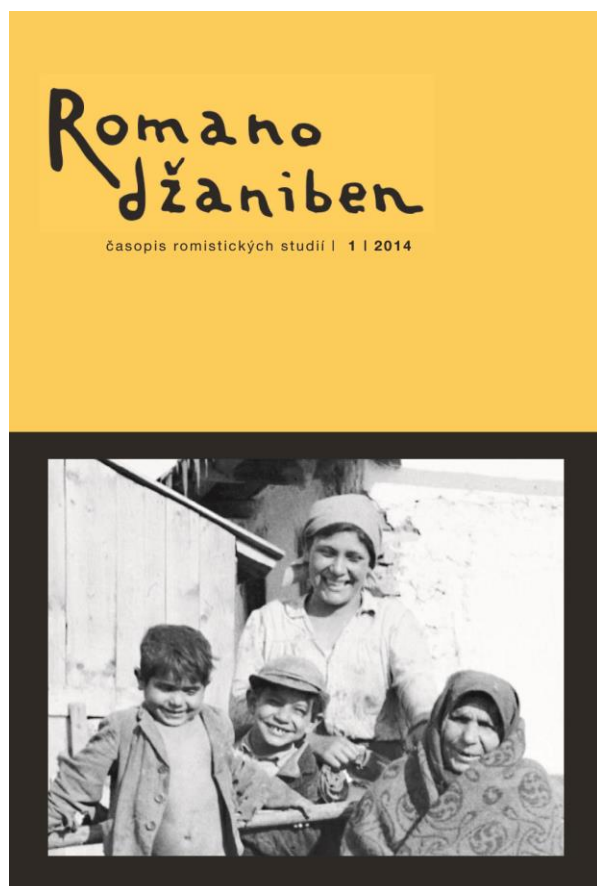

Romano džaniben

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ZA ROK 2014

Biskupcova 1866/85
130 00 Praha 3
IČO: 62941305 DIČ: CZ 62941305
č. ú. ČSOB 161582339/0300
ředitelka organizace: Mgr. Lada Viková
email: dzaniben@email.cz
www.dzaniben.cz

Obsah výroční zprávy

Obsah	2
Spolek Romano džaniben	3
Časopis Romano džaniben	4
Historie časopisu	4
Současnost časopisu	4
Složení výkonné redakce	4
Redakční rada časopisu Romano džaniben	5
Struktura časopisu	6
Personální zázemí spolku	8
Sborník Romano džaniben v roce 2014	9
Romano džaniben – 1/2014	9
Romano džaniben - 2/2014	10
Financování časopisu	13
Další aktivity spolku v roce 2014	14
A. Sutherlandová: Romové – neviditelní Američané	14
Romistické utopie	16
Dějiny Romů ve výuce	17
Roma mapping in the Czech Republic	19
Finanční zhodnocení roku 2014	19
Propagace	20
Zhodnocení roku 2014	22

Spolek Romano džaniben

Posláním spolku Romano džaniben je rozšiřovat povědomí o historii, jazyce a kultuře Romů mezi odbornou i širokou veřejností především prostřednictvím publikační a vzdělávací činnosti, a přispívat tak k překonávání bariér plynoucích ze vzájemné neznalosti.

Historie spolku, dříve sdružení, sahá do roku 1994, kdy přední česká indoložka a romistka Milena Hübschmannová se svými přáteli založila Nadaci Romano džaniben. Ta od roku 2005 do roku 2013 existovala pod názvem o. s. Romano džaniben a k 1. 1. 2014 se stala spolkem.

Téměř výhradní činností Romano džaniben bylo do roku 2005 vydávání stejnojmenného časopisu romistických studií, od roku 2005 se pak věnuje i dalším projektům, většinou edičního a vzdělávacího charakteru.

česky | english

hledej...

Romano džaniben

časopis romistických studií

časopis · spolek · projekty · anotace článků · odkazy · kontakt · romistické utopie

- » úvod
- » historie
- » archivní čísla
- » pro přispěvatele
- » předplatné
- » pro sponzory
- » recenzní řízení

časopis

Název pro časopis ROMANO DŽANIBEN se zrodil spontánně. Do češtiny jej lze přeložit více způsoby: Romská věda, Vědění o Romech, Poznávání Romů, Romské vědění /tj. co Romové vědí/. Široké sémantické pole romského pojmu má tu výhodu, že v sobě soustřeďuje mnoho významových nuancí, které by měly vytvářet charakter časopisu.

Milena Hübschmannová
z předmluvy k prvnímu číslu časopisu Romano džaniben 1/1994

Aktuality

Romano džaniben vydal překlad knihy Romové - neviditelní Američané od Anne Sutherland, autorka dnes knihu pokřtí.

19.11.2014 | [» více](#)

Zde naleznete obsah obou monograficky laděných čísel, věnovaných historii Romů v Československu. Anotace v obvyklém formátu k vyhledávání podle témat/autorů/země připravujeme.

29.09.2014 | [» více](#)

Romano džaniben je také na facebooku! Najdete nás...

Časopis Romano džaniben

Časopis romistických studií

Časopis Romano džaniben je jediným recenzovaným periodikem v Česku, které se systematicky věnuje jazyku, historii a kultuře Romů v nejširším slova smyslu. Snaží se publikovat podložené a fundované informace z celého spektra humanitních oborů. Vedle odborných textů věnuje Romano džaniben prostor i autorské tvorbě romských literátů, portrétům romských osobností a umělců, recenzím a anotacím odborné romistické literatury a beletrie romských autorů.

Historie časopisu

U zrodu tohoto v současné době jediného romistického časopisu v ČR stála doc. Milena Hübschmannová, zakladatelka romistiky na FF UK v Praze, se svými přáteli. Ti se také na podobě časopisu výrazně podíleli, jmenovitě (řazeno abecedně): Zbyněk Andrš, Ruben Pellar, Hana Šebková, Anna Žigová a Edita Žlnayová. Skladba Redakční rady a technické redakce se v průběhu let obměňovala. Časopis vychází nepřetržitě od roku 1994, do roku 2002 měl čtvrtletní periodicitu, jednotlivá vydání čítala v průměru 100 stran. Výraznější změny zaznamenal časopis v roce 2002, kdy o. s. Romano džaniben začalo na jeho vydávání spolupracovat s nakladatelstvím G plus G. Od té doby časopis vychází pololetně v průměru o 170 stranách a má současnou grafickou podobu, od prvního čísla roku 2012 pouze došlo k návratu k původnímu, menšímu formátu. Milena Hübschmannová redakci časopisu vedla celých 11 let do roku 2005, kdy tragicky zahynula, a šéfredaktorství na následující 3 roky převzal Peter Wagner. V roce 2009 se ho ujaly Jana Kramářová a po ní Eva Zdařilová, která v roce 2011 odešla na mateřskou dovolenou. Ta vedení redakce předala Pavlu Kubaníkovi a Heleně Sadílkové. Od podzimu 2013 je ředitelkou sdružení, resp. spolku Lada Viková.

Současnost časopisu

V roce 2010 byl časopis zařazen na seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik spravovaný Radou pro vědu a výzkum. Kromě publikování odborných recenzovaných článků se ale na podobě časopisu nic jiného nemění: Romano džaniben i nadále otiskuje také popularizační články přístupné nejširší veřejnosti, aby tak zůstal informační, referenční a diskusní platformou pro celou řadu profesních skupin a především pro Romy samotné.

Složení výkonné redakce v roce 2014:

Šéfredaktoři: Pavel Kubaník, Helena Sadílková

Redaktoři: Lada Viková

Technický redaktor: Jiřina Stolařová

Redakční rada časopisu Romano džaniben:

Redakční rada časopisu zodpovídá za jeho odbornou a obsahovou stránku. Její členové jsou vybíráni dle svého působení a erudice v jednotlivých vědeckých oblastech, do kterých romistika zasahuje. Redakční rada časopisu navrhuje členy Odborné poradní a konzultační skupiny, kteří jsou odpovědní za recenzování zaslaných příspěvků a jejich doporučení či nedoporučení k publikování. Konečné rozhodnutí o publikování však je na členech rady.

Redakční rada se schází minimálně jednou ročně a na tomto setkání projednává a schvaluje další směřování časopisu a ediční plán. Členství v redakční radě není honorováno.

Členové:

Mgr. Michael Beníšek, Ústav jižní a centrální Asie, FF UK

PhDr. Jan Červenka, Ph.D., Ústav jižní a centrální Asie, FF UK

Mgr. Viktor Elšík, Ph.D., Ústav lingvistiky a ugrofinistiky, FF UK

PhDr. Jana Horváthová, Muzeum romské kultury v Brně

PhDr. Anna Jurová, CSc., Spoločenskovedný ústav Slovenskej akadémie vied

PhDr. Arne B. Mann, CSc., Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied

Mgr. Helena Sadílková, M.A., Ústav jižní a centrální Asie, FF UK

Mgr. Lada Viková, Katedra sociálních věd, FF Univerzita Pardubice

Dipl.-Phys. Peter Wagner, Ph.D.

PhDr. Renata Weinerová, CSc., Odbor pro sociální začleňování Úřadu vlády ČR

Struktura časopisu

RECENZOVANÁ ČÁST

Od roku 2009 minimálně polovinu časopisu tvoří vědecké články odborníků působících na poli celé řady vědních oborů, z nichž je možno nahlížet na historii, kulturu a jazyk Romů. Jejich odbornou úroveň a vědecký přínos před publikováním zhodnotí nezávisle na sobě dva recenzenti.

Příspěvky do recenzované části časopisu podléhají před publikováním recenznímu řízení. Texty jsou po přijetí redakcí a po vyhodnocení formálních náležitostí šéfredaktorem anonymizovány a předány k posouzení dvěma odborníkům. Odborníci jsou vybíráni podle zaměření posuzovaného textu z okruhu Redakční rady nebo Odborné poradní a konzultační skupiny. Vypracované posudky příspěvky k publikování doporučí, doporučí po přepracování nebo nedoporučí. V případě nejasností je text předán k posouzení ještě třetímu recenzentovi.

NERECENZOVANÁ ČÁST

V časopise i přes odborné zaměření zůstávají nadále zachovány níže uvedené rubriky. V České republice totiž dosud nevychází jiné periodikum, které by pravidelně věnovalo rozsáhlejší prostor memorátům především z období II. světové války, textům psaným v romštině, prezentaci romských osobností a recenzím a anotacím romistické literatury. Redakce časopisu Romano džaniben přitom publikování tohoto typu textů a informací považuje za stejně zásadní jako je přinášení nových vědeckých poznatků, a proto jim i do budoucna bude věnovat stejnou péči.

Literatura

V této rubrice jsou pravidelně zveřejňovány autorské texty zavedených nebo začínajících romských spisovatelů. V případě autorů píšících romsky jsou jejich texty publikovány vždy v originále s českým nebo slovenským překladem, díla psaná v ostatních jazycích jsou publikována v českém překladu (resp. v českém originále). Ukázky jsou doplněny minimálně krátkou biografickou poznámkou o autorovi. Vítejte zprostředkování kontaktů na autory, jejichž díla dosud v časopise nebyla publikována.

Portrét osobnosti / Rozhovor

Z řad Romů se rekrutují nejen v České republice ale v celosvětovém měřítku osobnosti vynikající svými schopnostmi a dovednostmi ve všech myslitelných oborech lidské činnosti. Imperativem časopisu Romano džaniben a především milou povinností je o těchto výtvarnících, politicích, hudebnících, literátech

a mnohých dalších zpracovat portrét nebo je osobně navštívit a nahrát s nimi rozhovor.

Recenze a anotace

Kratší anotace i obsáhlejší rozborné recenze romistické literatury a monografií romských autorů, výběrově i poezie a beletrie reflektující romskou kulturu.

Personální zázemí spolku

V roce 2014 se aktivně na chodu, redakčních pracích a koordinaci projektů podíleli následující členové spolku:

- Výkonná redaktorka (od roku 2000) a od září 2013 ředitelka spolku: **Mgr. Lada Viková** – psycholožka a romistka, odpovídá za redakční práci a dobrou jazykovou úroveň časopisu, zodpovídá za prosazení edičního plánu stanoveného Redakční radou. Podílí se jak na redakční práci, tak na korekturách, a pomáhá s výběrem literatury k zrecenzování. Zároveň od září 2013 se více podílí na administrativní činnosti a řízení celého spolku, je přítomna při jednáních o zamýšlených projektech, jedná se sponzory, spoluorganizuje schůzky redakční rady apod.
- Výkonná redaktorka a od května 2011 šéfredaktorka: **Mgr. Helena Sadílková, M.A.** – romistka – zodpovídá za recenzní posouzení jednotlivých textů, zajišťuje komunikaci s autory a s recenzenty příspěvků. Podílí se na redakčních pracích a na prepisech českých a romských textů, překládá z angličtiny, doplňuje články o anglická resumé a aktivně zapojuje do redakčních prací studenty romistiky na FF UK a podílí se na výběru vhodných recenzentů pro romistickou i beletristickou literaturu, komunikuje s autory recenzovaných odborných článků.
- Výkonný redaktor a od května 2011 šéfredaktor: **Mgr. Pavel Kubaník** – romista, organizuje setkání Redakční rady, získává příspěvky do recenzované i nerecenzované části časopisu, podílí se na redakčních pracích, udržuje spolupráci se Seminářem romistiky na FF UK, komunikuje s recenzenty. Podílí se na prepisech rozhovorů, zodpovídá za sekci literatury a vyhledává literaturu vhodnou k recenzování.
- Koordinátorka projektu Dějiny Romů ve výuce: **Bc. Jana Rejžková** – romistka, zodpovídá za výše jmenovaný projekt a související webové stránky www.krajinoupribehu.cz, shání zdroje pro financování těchto aktivit, podílí se také na propagaci spolku, mj. na facebookových stránkách.
- Administrativní a technická podpora spolku: **Mgr. Jiřina Stolařová** – romistka, má na starosti distribuci časopisu předplatitelům a organizační a administrativní chod redakce, udržuje korespondenci s předplatiteli a přispěvateli, zodpovídá za další administrativní záležitosti spolku (vyúčtování grantů a jiná projektová administrativa), spravuje jeho webové stránky.

Časopis Romano džaniben v roce 2014

ROMANO DŽANIBEN 1/2014

Recenzovaná část

Lucia Segřová: Počet Rómov v Turci v dobových a súčasných štatistikách

Studie na základě archivních pramenů a odborné literatury vyčíslila počet Romů žijících v Turci a lokalizovala jednotlivá Romy obývaná sídla v letech 1893-2013. Rozlišuje sčítání Romů, kde byla možnost přihlásit se k romské, resp. cikánské národnosti, a různé zprávy, soupisy a evidence Romů na základě vnímání lokálních autorit a úřadů. Výsledky studie upozorňují na několik fenoménů: a) zásadní rozdíl v počtu Romů plynoucí z různých metodik sbírání demografických dat, b) diskontinuitu v osídlení Turce Romy v jednotlivých lokalitách, c) stále větší koncentraci romského osídlení.

Kateřina Durňak: Formování pěstounské péče v romských rodinách na východním Slovensku

V jedné z východoslovenských obcí se mezi romskou komunitou objevuje velké množství rodin, které se formou pěstounské péče starají o děti z dětských domovů. Žije jich zde více než 30 na jednom místě, a to přesto, že získání dítěte do péče je poměrně složitý administrativně-legislativní proces. Text se zaměřuje především na analýzu formování praxe pěstounské péče a její následné rozšíření, přičemž ji prezentuje jako invenci, prostřednictvím které se místní Romové vypořádávají s různými životními obtížemi. Pozornost věnuje také síti vazeb, ve které se setkávají různí aktéři, jež tuto praxi přetvářejí a ovlivňují.

Ivana Šusterová: Výber partnera v spoločenstve olašských Rómov (na príklade Rómov žijúcich v Nitre na Kalvárii)

Text popisuje jednání olašských Romů žijících v Nitře (část Kalvária) při vybraných zvycích životního cyklu. Přibližuje a analyzuje problematiku výběru partnera s ohledem na vliv starší generace a jejího autoritativního postavení, sehrávající podstatnou roli při výchově dítěte i v jeho dalším životě. Zároveň sleduje změny v životě mladých Romů v období dospívání (zákazy, omezení v odívání, v pohybu mezi majoritním obyvatelstvem a v kontaktu s lidmi opačného pohlaví ...). Práce se zaměřuje na současný stav, sleduje problematiku zachovávání tradičních, ale i prosazování novějších podob zvyků a faktory podílející se na jejich formování.

Zuzana Krinková: Prameny ke studiu caló a dalších iberských pararomštin

Článek poskytuje chronologický přehled dostupných pramenů k iberským pararomštinám. Zaměřuje se především na jejich přínosnost, originalitu a věrohodnost.

Nerecenzovaná část

Michael Beníšek: Čtyři pohádky „slovenských“ Romů ze Zakarpatské Ukrajiny

Prezentaci čtyř pohádek zaznamenaných M. Beníškem v Užhorodě, uvedených v romském originále a českém překladu předchází text, ve kterém autor prezentuje základní údaje o Zakarpatské Ukrajině, tamních Romech a jejich jazykové a subetnické situaci, která je navzdory malé rozloze oblasti velmi rozmanitá. Originální jazyk pohádek lze považovat za reprezentativní ukázkou zakarpatské severocentrální romštiny a jejích specifik.

Recenze / Anotace

Benč, Vladimír, Hrustič, Tomáš, Kardos, Timea, Mušinka, Alexander (eds.). Teoretické a praktické otázky politickej participácie Rómov na miestnej úrovni. Zborník príspevkov z medzinárodnej konferencie. [Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku, 2013. 141 stran, ISBN 978-80-89540-24-2] / *Ondřej Poduška*

Bodnárová, Zuzana (ed.). Andi paramisi sig džal: Time goes fast in fairytales: text collection of South Central Romani in Hungary. [Grazer Romani Publikationen 3. Graz: Forschungsbereich Plurilingualismus, 2013, 141 s., ISBN 978-3-901600-32-6]. / *Romana Hudousková*

Halwachs, Dieter W. - Klinge, Simone - Schrammel-Leber, Barbara. Romani: Education, Segregation and the European Charter for Regional or Minority Languages. [Grazer Romani Publikationen 1. Graz: treffpunkt sprachen, 2013, 61 s., ISBN 978-3-901600-30-2] / *Marián Sloboda*

Schrammel-Leber, Barbara – Tiefenbacher, Barbara (eds.). Romani V.: Papers from the annual meeting of the Gypsy Lore Society, Graz 2011. [Grazer Romani Publikationen 2. Graz: treffpunkt sprachen, 2013, 154 s., ISBN 978-3-901600-31-9]. / *Jan Ort*

ROMANO DŽANIBEN – 2/2014

Recenzovaná část

Renáta Sedláková, Zuzana Veselková: Mediální konstrukce etnicity – případ uneseného novorozeněte

Případová studie nahlíží optikou mediální konstrukce reality a kulturního pojetí reprezentace na kauzu uneseného romského novorozeněte. Analyzuje reprezentaci této události v hlavní zpravodajské relaci České televize a televizí Nova a Prima. Hledá odpověď na otázku „Jaká sociální realita byla

konstruována ve zpravodajských příspěvcích o únosu novorozence a „Jak se mediální konstrukce lišily v jednotlivých relacích?“. Text se soustředí na to, jakým způsobem média pracovala s etnicitou aktérů události, současně poukazuje na obecné rysy reprezentace romské menšiny ve zpravodajství a upozorňuje na užívané postupy a znaky, které akcentují stereotypy spojené s Romy ve vědomí majority.

Zuzanna Bedřichová: Aspekty spisovné normy v písemných pracích romských žáků 9. ročníků základních škol praktických

Studie se zabývá aspekty spisovné normy v písemných pracích romských žáků 9. ročníků základních škol praktických. Vychází přitom z chybové analýzy 130 textů dostupných v databance ROMi a věnuje se vybraným jevům jak z oblasti morfologie a syntaxe, tak diskurzní výstavby a slovní zásoby. Studie ukazuje, že žáci jsou si vědomi existence rozdílu mezi psaným a mluveným projevem, ale ne vždy jej dokáží ztvárnit v souladu s pravidly pravopisu či stylistickými požadavky na formální text. Studie se věnuje také popisu zkoumaného materiálu, jeho vztahu k romskému etnolektu češtiny i samotné databance ROMi.

Recenzní články

Zuzana Jurková: Pohledy Carol Silverman na hudbu Romů z Balkánu

[Silverman Carol. 2012. *Romani Routes. Cultural Politics and Balkan Music in Diaspora*.

Oxford University Press, 398 s.]

David Z. Scheffel: Romové v politice a politizace Romů

[Kašparová, Irena. 2014. *Politika romství – romská politika*. Praha a Brno: SLON a Masarykova univerzita, 274 s. a další knihy]

Nerecenzovaná část

Jan Červenka, Renáta Berkyová, Romana Hudousková: Dujto baro mariben Baťizovcate /Druhá světová válka v Batizovcích. Rozhovor s Helenou Čonkovou - Joškarkou (nar. 1927) jako jedna z možností edice memorátů.

Rozhovor s paní Čonkovou o událostech druhé světové války v Batizovcích na Spiši (okr. Poprad), která je prožívala jako náctiletá. V rozhovoru se pamětnice vrací mimo jiné k tématu znásilňování romských žen ze strany vojáků Rudé armády. Ediční poznámka odhaluje detaily ediční práce s narativy a způsob řešení edičních a redakčních problémů, tak, jak je autoři v textu vyřešili.

Eva Zdařilová, Lada Viková. Za Emilem Cinou (1947-2013).

Medailon Emila Ciny shrnující jeho život a tvůrčí práci s poukazem na jeho práci s romským jazykem a na experimentování s ním. Všímá si autorovy snahy o rozvoj romského jazyka, která se stala jeho zásadním životním tématem a znamenala i jeho zásadní tvůrčí přínos.

Markéta Hajská, Zbyněk Andrš a Kateřina Turková. Sam manuș lașe, sar so aver manuș. / Jsme stejně dobří lidé, jako všichni ostatní. Rozhovor s Aninou Ciuciu.

Rozhovor s Aninou Ciuciu, studentkou pařížské Sorbonny, nad její knihou *Je suis Tzigane et je le reste*. Životní příběh Aniny je příběhem dítěte nelegálních romských migrantů z Rumunska do západní Evropy (Itálie, Francie) a předkládá možnost nahlédnout toto téma, ze kterého se ve Francii stal ožehavý politický problém v důsledku protestů proti deportacím romských migrantů do zemí původu, z vnitřní perspektivy. Anina Ciuciu hodnotí možnosti svého přínosu jako člověka, kterému se díky zveřejnění svého životního příběhu dostalo mediální pozornosti a jistého společensko-politického vlivu. Rozhovor je veden a publikován v autorčině rodném jazyce, varietě kalderašské romštiny z Olténie (Malého Valašska) v Rumunsku. Poznámkou k dialektu a způsobu transkripce článek opatřil Zbyněk Andrš.

Anina Ciuciu, Frederic Veille. Je suis Tzigane et je le reste: Des camps de réfugiés Roms jusqu'à la Sorbonne. Kapitola II. Z francouzštiny přeložila: Kateřina Turková

Ukázka literárního textu A. Ciuciu.

Recenze / Anotace

Ciuciu, Anina, Veille Frederic. *Je suis Tzigane et je le reste: Des camps de réfugiés Roms jusqu'à la Sorbonne*. [(Jsem Romka a jsem na to hrdá: Z romských uprchlických táborů na Sorbonu). City Editions 2013, 208 s., ISBN : 978-2-8246-0439-8] / *Kateřina Turková*

Gancarz Natalia, Karpowicz Dina. *Mietek na wojnie. Bachtalo and-o bibachtalipen*. [Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Tarnow 2013, 59 s., ISBN 978-83-62719-88-4] / *Lada Viková*

Andrej Giňa: *Paťiv – Ještě víme co je úcta. Vyprávění, úvahy, pohádky*. [Uspořádaly a k vydání připravily Karolína Ryvolová a Helena Sadílková. Praha: Triáda, 2013, 315 s., ISBN 978-80-7474-076-3] / *Eva Danišová*

Mappes-Niediek, Norbert. *Chudáci Romové, zlí Cikáni*. [Host, 2014. 300 stran, ISBN 978-80-7294-869-7] / *Renta Berkyová*

Houdek, Lukáš, Patočková, Radka, Berkyová, Renáta (eds.). *Moji milí. Sbíрка romské narativní prózy*. [Kher, Praha 2015, 106 s.] / *Karolína Ryvolová*

Ostałowska, Lidia. *Farby wodne* [Wyd. Czarne, Wołowice 2011, 263 s., 978-83-7536-286-2 (Akwarely pro Mengeleho, Nakladatelství P3K, Praha 2014, 221 s., ISBN 978-80-87343-38-8)] / *Ctibor Nečas*

Financování časopisu:

Vydání obou čísel časopisu Romano džaniben v roce 2014 podpořili:

Ministerstvo kultury ČR částkou 454 000,-

Magistrát hl. m. Praha částkou 50 000,-

Dále ta podporu děkujeme soukromým dárcům.

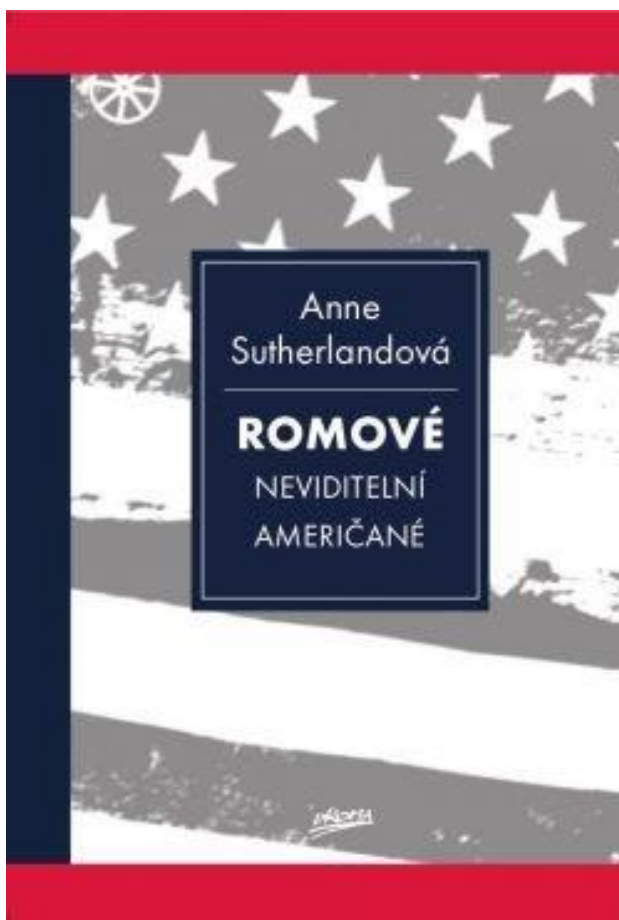
Podrobnosti k obsahu tohoto ročníku časopisu najdete výše.

Další aktivity spolku v roce 2014

Vedle vydávání stejnojmenného časopisu se spolek Romano džaniben zabývá také dalšími projekty, které jsou většinou edičního nebo vzdělávacího charakteru. V roce 2014 jsme zůstali věrní oblasti vzdělávání a prohlubování odborné diskuze, kromě již tradičního projektu Dějiny Romů ve výuce a přednáškového cyklu Romistické utopie jsme také vydali překlad studie Anne Sutherlandové s názvem „Romové – neviditelní Američané“.

Anne Sutherlandová: Romové – neviditelní Američané

Jedním z nejvýznamnějších projektů loňského roku bylo vydání knihy A. Sutherlandové, americké antropoložky, která jako svou dizertační práci obhájila a posléze vydala podrobný etnografický popis jedné skupiny kalderašských Romů v USA, skupiny v mnohé podobné našim olašským Romům.

Vydání publikace provázelo také přednáškové turné autorky, jež přijela překlad své knihy osobně pokřtít. Křest se odehrál v pondělí 24. 11. 2014 v Knihovně Václava Havla.

Na fotkách: 1) Anne Sutherland (uprostřed), překladatelka knihy Marta Miklušáková (vpravo), tlumočnice (vlevo); 2) s ředitelkou Romano džaniben Ladou Vikovou (vlevo) a moderátorkou křtu Margitou Wagner (druhá zleva); 3) publikum při křtu; 4) autorka při své přednášce na FF UK v Praze; autorka fotografií Jana Šustová

Přednášky proběhly na FF UK v Praze 24. 11. 2014, na FF UPOL v Olomouci 26. 11. 2014 a na FF UPA v Pardubicích 27. 11. 2014.

Seminář romistiky UJCA FF UK pořádá přednášku americké antropoložky Anne Sutherlandové z Kalifornské univerzity v Riverside Critical Reflections on Research on American Roma in Richmond, California Přednáška proběhne v angličtině, na místě však bude k dispozici tlumočnick. Bude následovat diskuze, ve které bude vyhrazen prostor případným dotazům. Místo a čas konání přednášky: Hlavní budova FF UK – nám. Jana Palacha, učebna č. 18 Pondělí, 24. listopadu 2014 od 15:50 Na přednášku navazuje křest českého překladu knihy Anne Sutherlandové Romové – neviditelní Američané v Knihovně Václava Havla Místo a čas konání křtu: Knihovna Václava Havla, Osvoboditelů 13, Praha 1 Pondělí, 24. listopadu 2014 v 18:00 Křest pořádá spolek Romano džaniben Projekt byl finančně podpořen grantem MK ČR. 	PŘEDNÁŠKA A. SUTHERLAND U PŘÍLEŽITOSTI VYDÁNÍ ČESKÉHO PŘEKLADU JEJÍ KNIHY Romové – neviditelní Američané „Čikáni po staletí mnohá lidí fascinovali, málokdo se jim však snažil porozumět.“ Anne Sutherlandová Kdy: ve středu dne 26. 11. 2014 v 9:45–11:15 Kde: FFUP, Tř. Svobody 26, učebna 3.23 Dovolujeme si Vás pozvat na přednášku Anne Sutherland 'Critical Reflections on Research on American Roma in Richmond, California', sociální antropoložky z University of California - Riverside, která bude naším hostem u příležitosti vydání českého překladu její knihy Romové - neviditelní Američané. Organizátor: KSA FF UP, ve spolupráci se spolkem Romano džaniben (vydavatelem českého překladu) Sídlačné zvuč kulturní antropologové! 	Vážení, dovolujeme si Vás pozvat na PŘEDNÁŠKU A. SUTHERLAND, KULTURNÍ ANTHROPOLOŽKY Z UNIVERSITY OF CALIFORNIA - RIVERSIDE, U PŘÍLEŽITOSTI VYDÁNÍ ČESKÉ VERZE JEJÍ KNIHY Romové – neviditelní Američané Kdy: ve čtvrtek dne 27. 11. 2014 v 10:00–12:00 Kde: A2 – aula v budově UA (Studentská 519) >>Critical Reflections on Research on American Roma in Richmond, California<< This talk includes methodological and theoretical approaches to fieldwork, and an update on California Romany communities. Professor Sutherland will talk about her ethnography, Gypsies, the Hidden Americans, including description of the economic basis of the community, the importance of kinship connections, political and leadership issues, problem solving in the community (Kris) and beliefs relevant to social organization, specifically the Marime code. Přednáška bude doprovázena ukázkou z filmu The Gypsies of California (BBC, 1982). Organizátor: KSV FF UPCE, ve spolupráci se spolkem Romano džaniben (vydavatelem české verze knihy). Za organizaci odpovídají Mgr. el Mgr. Lada Viková a PhDr. Hana Šynková, PhD.
--	--	---

Projekt svojí dotací ve výši 204 000,- podpořilo Ministerstvo kultury ČR a soukromí dárci, kterým tímto děkujeme.

Romistické utopie

Přednáškový cyklus Romistické utopie začal v říjnu 2010, probíhá s výjimečnými přestávkami po dobu akademického školního roku. V roce 2014 proběhlo v rámci cyklu šest přednášek.

Cyklus má tři hlavní cíle:

- a) propojit badatele a studenty z ČR zajímající se o romskou kulturu v nejširším slova smyslu
- b) umožnit studentům a badatelům prezentovat vlastní bádání či náměty před zasvěceným publikem a získat tak ojedinělou zpětnou vazbu
- c) propagovat existenci časopisu Romano džaniben a rozvíjet osobní kontakty s badatelskou obcí v ČR (případně na Slovensku a jinde v zahraničí), které lze zúročit v získávání odborných textů pro další vydání časopisu.

Zvukové záznamy jsou následně pro zájemce ke stažení na stránkách www.dzaniben.cz

Přednášky v roce 2014 (římské číslice značí pořadí přednášky od začátku cyklu v roce 2010):

XXIX., 18. 12. 2014: Ivana Šusterová

Postavenie žien v spoločenstve olašských Rómov v súčasnosti (na príklade nitrianskej olašskej komunity)

XXVIII., 27. 11. 2014: Kateřina Sidiropulu Janků

Jak nám bylo dobře a jak jsme se báli. Sociologická reflexe emocí v komunitní výstavě Khatar san?

XXVII., 30. 10. 2014 Andrea Lvová

Vyprávění o jiných Romech

XXVI., 19. 6. 2014: Michal Tošner a Kateřina Kořínková

„Cigánský Internet“: Romové, média a kyberprostor.

XXV., 29. 5. 2014: David Z. Sheffel
Kolonizace slovenských Romů za 1. republiky

XXIV., 3. 4. 2014 Jan Grill
Phares mange! Etnografické reflexe na téma 'těžkosti' a 'křehkosti' sociálního bytí

Dějiny Romů ve výuce

V roce 2014 jsme pokračovali s realizací projektu „Dějiny Romů ve výuce“, jehož hlavním cílem je poskytnout pedagogům komplexní podporu při výuce moderní historie Romů. Ta je poskytována formou webových stránek „Krajinou příběhů“ (www.krajinoupribehu.cz), které obsahují multimediální učebnici moderní historie Romů na území České republiky založenou na práci s interaktivními mapami a příběhy konkrétních míst a skutečných osob. Vedle toho jsou zde připraveny další doplňkové služby, které by měly pedagogům výuku tohoto tématu usnadnit.

V roce 2014 byly webové stránky doplněny o deset nových didaktických materiálů vztahujících se k lokalitám spjatým s romskou historií: Brno, Oslavany a Rumburk a několik pamětnických vyprávění.

V rámci projektu proběhl také veřejný internetový seminář, který měl za úkol představit pedagogům základních a středních škol i laické veřejnosti webové stránky „Krajinou příběhů“, zejména jejich metodickou část. Webinář byl uspořádán ve spolupráci s metodickým portálem RVP.cz.

Interkulturní dílny

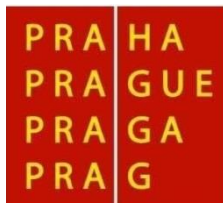
Nedílnou součástí projektu jsou také dílny romské historie pořádané na školách, v rámci nichž mají žáci a studenti možnost aktivně se seznámit s romskou kulturou a historií přímo od romských vypravěčů. Dílny se skládají z několika bloků. Po úvodním seznámení s moderní romskou historií a metodami orální historie, včetně zásad vedení rozhovorů s pamětníky historických událostí, zásadami jejich přepisu a vedení terénního deníku, se studenti v doprovodu lektorů setkávají s romským informátorem v jeho domácím prostředí, což jim umožňuje nahlédnout do každodenního života představitelů romské menšiny. Pomocí vedeného rozhovoru pak získávají poznatky o nedávné historii Romů, zvycích, kultuře, ale také názorech samotných Romů na některé historické události.

V rámci loňského projektu byly zrealizovány 4 bloky dílen pro mladší a starší studenty pražského Gymnázia Sázavská, studenty Střední průmyslové školy

stavební a Obchodní akademie Kladno a Masarykovy SŠ chemické v Praze. Celkem dílnami prošlo 87 účastníků. Kromě přímých účastníků byli projektem ovlivněni i mnozí další studenti a učitelé dějepisu, kteří se o projektu dozvídají z webových stránek Krajinou příběhů.

Projekt v roce 2014 podpořilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR z dotačního programu Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy na rok 2014, částkou 158 000 Kč, Nadační fond obětem holocaustu, částkou 15 000 Kč a Magistrát hlavního města Prahy, částkou 35 000 Kč. Děkujeme za podporu.

Roma mapping in the Czech Republic

Pod hlavičkou Romano džaniben proběhl také projekt Roma mapping in the Czech Republic zaměřený na částečné zmapování a analýzu proromských aktivit neziskového sektoru, což poslouží jako podklad pro směřování případné další podpory. Rozpočet projektu byl plně hrazen darem nadace, donor si nepřeje být uváděn.

Finanční zhodnocení roku 2014:

Na akci s názvem Čačikano, konané v pražském Světozoru na podzim 2014, jsme byli hosty.

Na oslavě 20. výročí založení časopisu jsme se podíleli částkou 5500,-, hrazenou v kategorii propagace ve výši 5000,- jako vlastní spoluúčast organizace na projektu Časopis Romano džaniben 2014 a ve výši 500,- odpovídající propagaci projektu Dějiny Romů ve škole z dotace MŠMT.

Veškeré akce a projekty - vydání časopisu, interkulturní dílny, vydání překladu, přednáškový cyklus - byly financovány dle svých rozpočtů (jednotlivé dotace uvádíme níže u daných projektů), spoluúčast organizace mohla být kromě vlastních tržeb z prodeje uhrazena díky darům soukromých osob.

Kladná finanční bilance spolku za rok 2014 byla využita na úhradu ztrát z minulých let.

Přehled nákladů a výnosů projektů Romano džaniben

projekt	časopis Romano džaniben	Anne Sutherlandová	Dějiny Romů ve výuce	Roma mapping
náklady	589600	291429	259500	269653,86
dotace MK	454000	204000		
dotace MHMP	50000		35000	
dotace MŠMT			158000	
dotace NFOH			15000	
tržby do 12/2014	69400	4750		
vlastní vklad	16200		51500	
dary		82679		10000 EURO
celkem	589600	291429	259500	269653,86

Na tomto místě všem podporovatelům upřímně děkujeme!

Propagace

FF Čačikano

Ve dnech 26. – 27. 9. 2014 proběhla propagace činnosti Romano džaniben v rámci přehlídky filmů s romskou tematikou *FF Čačikano* v pražském kině Světozor, kam byl spolek pozván jako host organizátorem akce. U stánku bylo možné zakoupit časopis Romano džaniben, případně další publikace vydané organizací, a bylo možné se seznámit s projekty, které Romano džaniben realizuje.

20 let časopisu Romano džaniben v Muzeu romské kultury

Připomenutí dvacetileté existence časopisu Romano džaniben se konalo 8. 11. 2014 ve spolupráci s Muzeem romské kultury v Brně v prostorách této instituce. Akce se zúčastnilo i několik vážených hostů – prof. Ctibor Nečas, prof. Dušan Holý, prof. Nina Pavelčíková. Hudebně večer doprovodili Gejza Horváth a Monika Horváthová.

Na fotkách: 1) šéfredaktorka časopisu Helena Sadílková (vlevo) a ředitelka spolku Lada Viková blahopřeji prof. Nečasovi k jeho jubileu; 2) přípitek prof. Nečasovi (zleva: prof. Nina Pavelčíková, prof. Ctibor Nečas, prof. Dušan Holý, v popředí připíjí Helena Sadílková; 3) Monika Horváthová; 4) Gejza Horváth; autor fotografií Arne B. Mann

Zhodnocení roku 2014

Rok 2014 lze zhodnotit jako úspěšný. Podařilo se nám vydat zajímavá čísla unikátního sborníku *Romano džaniben*, který je jediným odborným romistickým periodikem v České republice. Podařilo se vydat v českém překladu Marty Miklušákové knihu americké antropoložky Anne Sutherlandové „*Romové – neviditelní Američané*“. Úspěšně jsme spolek propagovali na několika akcích. V roce 2014 spolek rovněž získal jistou prestiž díky projektu Romistické utopie, v jehož rámci bylo zorganizováno šest seminářů (přednášek a diskusí) – opět tak docházelo k pravidelnému setkávání odborníků, kteří se vzájemně obohacují o své poznatky. Dalším úspěšným krokem spolku *Romano džaniben* bylo prohloubení činnosti na poli vzdělávání. Projektem Dějiny Romů ve výuce se spolek zaměřil na posílení výuky moderní romské historie na základních a středních školách v ČR a ukázal tak, že se nechce uzavírat pouze do světa odborných kruhů, ale naopak romskou kulturu a historii přibližovat široké veřejnosti.

Za spolek *Romano džaniben*

Lada Viková

a

Jiřina Stolařová